

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮੇਟੀ, ਨਕੋਦਰ —

ਉੱਤਰਦਾਤਾ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1955 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 856.

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III)—ਸੈਕਸ਼ਨ 49-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ (1877 ਦਾ I)-ਸੈਕਸ਼ਨ 54—ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਪਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਤਾ — ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ- ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਮੇਟੀ—ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ—ਸੈਕਸ਼ਨ 54, ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ।

ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 54, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਗ ਚੰਦ ਡਗਡੂਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਈਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਲਾਹੌਰ (2), ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਡਿੰਗਾ ਬਨਾਮ ਫਤਿਹ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀਕ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, 16 ਅਗਸਤ, 1955 ਦੇ ਦਿਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਦੂਰ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ।

ਐਫ ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.— ਬਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਨਕੋਦਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ, ਪਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ। ਨਕੋਦਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਕ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਉੱਚਾ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 11 ਅਗਸਤ, 1954 ਨੂੰ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 50 ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪਲਾਟ ਉਸ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉੱਚਾ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਤਹਿਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਈਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਲਾਹੌਰ, (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਡਿੰਗਾ ਬਨਾਮ ਫਤਿਹ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਨਕੋਦਰ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਤਾ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

“ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਉਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਰਾਦਾ ਮੁਦਈ; ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 49 ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਤਾ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 193(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਊਂਸਿਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ

ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਗਚੰਦ ਡਗਡੂਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। (1')-

"ਐਕਟ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜੇ ਵੀ 'ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ' ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠ ਹੈ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਬੰਬਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਕਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 49 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਪਦਾਰਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸਿਰਫ ਰੂਪ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 11 ਅਗਸਤ, 1954 ਦੇ ਮਤੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ ਬੱਦਲ ਛਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮੇਟੀ ਸਾਈਟ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਾਈਟਲ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੂਟ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਮਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ, ਕੈਪੀਸੀਅਸ, ਆਦਿ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ. ਇਸ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਠੋਸ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਾਈਟ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 54, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (i v) (d) ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ

54 ਦੇ (ਬੀ) (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕੇਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਈਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਲਾਹੌਰ, (1), ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਡਿੰਗਾ ਬਨਾਮ ਫਤਿਹ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਿਕਾਰਡ ਕੇਸ ਵਿਚ ਰੀਡ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਇਸ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਭਾਗਚੰਦ ਡਗਡੂਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ ਇਨ ਕਾਉਂਸਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, (3), — (ਵਿਥੋਹਾ ਬਾਬਾਜੀ ਨਰੋਟੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ, (4), ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ)। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਡਿੰਗਾ ਬਨਾਮ ਫਤਿਹ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਾ, ਸਿਰਫ ਈਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਲਾਹੌਰ (1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 54, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਲਈ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 49 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਛੋਟ ਅਤੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਲਵੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕੀ ਧਾਰਾ 49 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਨਕੋਦਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 11 (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ VII, ਨਿਯਮ 11(ਡੀ), ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੀਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਓਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by: Vikas Nabh